

Tarcali Hírek

TARCAL KÖZSÉG INFORMÁCIÓS LAPJA
2020. augusztus XXV. Évfolyam 8. szám

TÁJKOZTATÓ

a Képviselő-testület júliusi munkájáról

A Képviselő-testület 2020. július 28-án tartotta rendes ülését, melynek első és második napirendi pontjában a beszámolót, illetve tájékoztatót hallgatott meg a rendőrség és a polgárőrség munkájáról. A Képviselő-testület meglepedéssel vette tudomásul, hogy az elmúlt évben tovább csökkent a településen az ismertté vált bűncselekmények száma, s a lakosság szubjektív biztonságérzete is kedvezően alakult.

A Képviselő-testület a településen áthaladó 38. sz. főút jelentős forgalmára, illetve a közlekedési bűncselekmények emelkedésére figyelemmel kéri a rendőrség vezetését, hogy továbbra is kiemelt figyelmet fordítsanak a közlekedők biztonságérzetét javító - különösen a jelzőlámpák környezetében – ellenőrzésekre, fokozzák a sebességméréseket.

A képviselők megköszönték a rendőrség és a helyi polgárőrség munkáját, s a beszámolót, majd a tájékoztatókat elfogadták.

A harmadik napirend keretén belül a Helyi Építési Szabályzatot azért módosította a testület, mert a Tarcal településtáblától a Sárga Borházig terjedő külterületi kerékpárút szakaszra vonatkozóan semmilyen szabályozást nem tartalmaz a hatályos rendelet. A partnerségi egyeztetési eljárás lezárását követően Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Főépítésze a Szabályozási Terv módosítása ellen nem emelt kifogást, így a Képviselő-testület a rendeletet egyhangúlag elfogadta.

A következő napirendben a Képviselő-testület jogszabályi kötelezettségének eleget téve a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok átfogó értékelését megtárgyalta, elfogadta.

A képviselők az 5. napirendben a Dózsa György utca mögötti partfalomlás helyreállítására választották ki az építési munkálatok kivitelezőjét. A helyreállítás vis-maior pályázati forrásból valósul meg.

A 6. napirendi pontban arról döntött a Képviselő-testület, hogy pályázatot nyújt be az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt közművelődési érdekeltség-növelő támogatásra, melyből a Hatputtonyos Borfalu klimatizálását tervezik megvalósítani.

A következő napirendben a Képviselő-testület a Nagy Balázs utcai útfelújítás kivitelezőjének kiválasztásáról döntött.

Ezek után a polgármester úr tájékoztatást adott az előző ülés óta eltelt időszakban tett intézkedésekről.

Az indítványok, javaslatok napirend keretében polgármester úr elmondta, hogy az utóbbi időben hirtelen lezúduló csapadék következtében a Könyves Kálmán utca egy szakaszán a támfal megrongálódott és a Névtelen utcában az aszfaltburkolatot károsodás érte, ezért az önkormányzat vis-maior eseményként bejelentette, így lehetőség van pályázat benyújtására a helyreállításához. A képviselők egyetértettek a pályázat benyújtásával.

Ezt követően a képviselők módosították azt a június 28-án elfogadott határozatot, melyben a Könyves Kálmán utca útfelújítási munkálataira igényeltek pályázati forrást, mivel az előző döntés kiegészítését kérte a Magyar Államkincstár.

A Képviselő-testület ülésén készült jegyzőkönyv teljes tartalma a www.tarcal.hu honlapon megtekinthető.

A kapások jövedelmei

Jó ideje foglalkoztat a gondolat, hogy a XVII-XVIII századi, virágzó mezővárosunkban, Tarcalon, milyen jövedelmi körülmények között éltek a város lakói. A rendelkezésünkre álló források alapján, az 1600-as években mozgalmas időszakot éltek meg az itt élők. Nem csak az e vidéken dúló harcok, és pusztítások okoztak megélhetési nehézséget az oppidum lakóinak. Gondoljunk csak az 1604-es, az osztrák császár által szorgalmazott Basta dúlásra, vagy az egri Allás bég, Kara Hasszán aga parancsnoksága alatt végrehajtott török pusztításra, de nem feledkezhetünk meg az 1679-es, a településen végig söprő döghalálról (pestis) sem. Persze ez csak néhány a tragikus események sorából, melyeket el kellett viselnie város polgárainak. Ennek ellenére a csendes, nyugodt időszakokban a hegyaljai boroknak köszönhetően, viszonylagos jólétnek örvendhettek a mezőváros lakói. Az Európa szerte népszerűvé vált helyi borok egyre nagyobb mennyiségét kívánta a piac, minek következtében növelni kellett a szőlő területek nagyságát, mennyiségét. Különösen az aszúborok megjelenése után több korabeli forrás tudósít arról, hogy mennyire értékes ez az ital. Egy ilyen beszámoló arról tájékoztat, hogy a császári Habsburg család egyik rangos rendezvényén a népes előkelő, főúri vendégsereg az uralkodó asztalán felszolgált ételt és italt szabadon fogyaszthatta, de az aszúborért fizetniük kellett. A nagy haszon reményében, aki tehette s volt pénze rá szőlőt vásárolt, sőt házat is és pincét is vett a városban. A növekvő számú szőlő kultúrák műveléséhez munkaerőre volt szükség. Akkoriban nem volt se traktor, se permetező gép, egyáltalán semmilyen mezőgazdasági munkagép csak igaerő, de főleg emberi erőforrás. Abból pedig egyre több vált szükségessé, sok esetben különösen idénymunka esetén munkaerőhiánnyal küszködött a város. Tarcal népességét a történészek az 1500-as évek első felére cca. 500 főben feltételezik. Az oppidum lélekszáma az 1700-as évek közepére, az 1739-ben újra és a korábbiaknál hevesebben pusztító pestis járvány ellenére már 2700 körüli. Tarcal kétkezi munkásainak megközelítően 50%-a a mezőgazdaságban és azon belül is zömmel a szőlőkben dolgozott. Ennek kisebb része földművesgazdálkodó, de a nagyobbik hányada, 73%-a bérmunkás volt. Az igényes munka és a munkaerőhiány egyre inkább kiszorította a robotmunkát és lépett helyébe a bérmunka. Az itt munkát vállaló kapások, szőlőmunkások az ország egészéhez viszonyítva magasabb jövedelemhez jutottak. Igaz, az élet is drágább volt, mint máshol. Mai példával élve, ha valaki elmegy Németországba, vagy Angliába dolgozni, többszörösét keresi az itthoni béreknek, de a mindennapi megélhetésre jóval többet költ.

Az alábbiakban az akkor élt emberek jövedelmeit, a különböző termékek, szolgáltatások értékeit a napjainkban használt fizető eszközre, a forintra (HUF) átszámolva próbálom közre adni, még pedig az akkori körmöci, 23 és 1/3 karátos aranyból készült 3,55gr súlyú magyar forintot (floreus hungaricalis) alapul véve, melynek értéke az arany mai árfolyama alapján kerekítve 63 328 HUF.

Mielőtt konkrét számokat írnék, tudnunk kell, hogy a város gazdasága a bortermelésre és az ahhoz szükséges szőlőművelésre épült. Akkoriban minden szőlő munkát külön kezelték és a szerint fizettek. A nehéz, illetve tudást és gyakorlatot igénylő munkákat, mint a nyitás, fedés, metszés, ültetés, homlítás, puttonyozás és persze a kapálás jobban megfizették, mint a könnyebb, kevesebb szakértelmet kívánó, venyige-karószedés és kihordás, kötözés, igazgatás, gyomlálás, szőlő szedés munkálatait. Mindezek alapján egy napszamos napi bére attól függően, hogy milyen munkát végzett, az alábbiak szerint alakult. Az első csoportba tartozó munkák bére 15 199 HUF és 22 798 HUF között mozgott, míg a második csoportba dolgozók 7 599-13 932 HUF-ot kaptak. A pincészethez, borászathoz kapcsolódó napszámok kicsit magasabbak voltak, de a legtöbbet a pinceások kérhették a kiásott hossz függvényében. 1,9 m és 2,2 m közötti szakasz kiásásáért 47 500-53 200 HUF-ot. A szőlőpáztorkodásért átlagosan 13 900 HUF napszámért fizettek. Amennyiben teljes ellátást kaptak, minden esetben ezeknek az összegeknek csak a 2/3-át kapták. Nem szabad megmegfeledkezni azoknak az embereknek a járandóságáról, akik a szőlő- és borgazdaságban mindenért feleltek. Ők voltak a vincellérek. Az állást, ha egyszer megkapták, foggal-körömmel ragaszkodtak hozzá és mindent elkövettek, hogy ezt a zsiros állást megtartsák, sőt, ha volt rá mód tovább örökítették leszármazottaiknak. Egy példa a vincellérek éves jövedelméről. *„Vinceleregert valo fizetse a mint convetiojából ki tetczik Ezstendeig kesz penz 25 Ft. Ruházatjára 15 Ft. Buzája 6 köből, 3 pár saru, verő Disznó egj, avagj 3 Ft. Két Kő So, Egj hordo Lőre”* Az értékek átszámolása után a mai viszonyoknak megfelelően, a következőket kapjuk. Az egy évi készpénz 1 583 208 HUF, ruhapénz 949 925 HUF, búza 307 kg, 3 pár saru, egy vágásra hizlalt disznó, vagy 189 985 HUF, só kb. 46 kg 15 199 HUF, az 1600-as évek korabeli gönci hordóval mérve 150-200 l. Ezeket a számokat nézve úgy tűnik, hogy az itt élők magas életszínelvonalon, jó módban éltek. Persze voltak akik igen. Ha megvizsgáljuk, a mérleg másik serpenyőjét rögtön kiderül, hogy a lakosság zöme ugyan csak megküzdött a fennmaradásért. Ha csak a liszt árát vesszük, melyből 1 kg 7 600 HUF volt már érthető, hogy miért nem került ki még száraz kenyér sem a szemébe, vagy a moslékba elődeink konyhájából. A hizott sertés árát már tudjuk, de azt nem, hogy abban az időben fagyasztó láda, hűtőszekrény hiányában a húsokat főleg sóval tudták tartósítani, melyhez 1 kg só 330 HUF volt. 1 l bor, de nem az aszúból vagy a főborok valamelyikéből 1870 HUF volt. Míg egy tyúkot 7 600 HUF-ba számoltak, addig egy pár csizmaért 63 328 HUF-ot kértek. Az utolsó adatból az is világossá válik, hogy mennyire vonzotta a szőlőművelést, bortermelést támogató arra építkező iparosokat is a mezőváros. Igazolja ezt az a forrásokban fellelhető mesterségeket felsoroló lista, melyek között megtalálható bodnártól kezdve a korcsolyásokon, a kaskötőkön, az órasokon, a szíjgyártókon keresztül a sírásóig mintegy 33. A fenti adatok nem teljes körűek, csak tájékoztató jellegűek, a hely hiánya nem engedi meg a részletesebb információközlést. Ugyan ezen okból nem tudom ismertetni a mesteremberek, kereskedők, városi és egyházi előljárók jövedelmét ebben az írásomban. Talán egy későbbi alkalomból, ha megfelelő mennyiségű és megbízható adatokkal rendelkezem, ismertetem a kedves olvasóval.

Tarcal, 2020. augusztus 17.

Guth Ferenc

Államalapító Szent István király ünnepén Tarcali Község Önkormányzata és a Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományőrző Bajtársi Egyesület közösen szervezte a megemlékezést, amely a koszorúzással és katonai tiszteletadással kezdődött Hósi Emlékparkban, majd folytatódott a Református templomban.

Ünnepi köszöntőt mondott Butta László polgármester és ünnepi beszédet tartott: Negrutz Ágoston agrárminiszteri főtanácsadó.

A kenyérszentelést Szűcs Zoltán római katolikus plébános, Kovács Attila református lelkész, Polyák Péter görög katolikus parókus urak végezték és a kenyeret megszelte dr. Koncz Zsófia a FIDESZ-KDNP országgyűlési képviselő jelöltje.

Az ünnepi műsorban közreműködtek a Tarcali Hagyományőrző Népdalkör és tarcali fiatalok, illetve az MH 5. Bocskai István Lövészdandár Debrecen Helyőrségi Zenekara.

Vezényelt Pál István őrnagy.

A koncert nagy sikerrel és vastappsal zárult.

Köszönjük a Református Egyházközségnek, hogy befogadták a rendezvényt, illetve minden fellépőnek és szervezőnek a közreműködést.

II. Tarcali Vadászati Kulturális Délután

Idén 2020. augusztus 07-én pénteken második alkalommal tartottuk meg községünk vadászrendezvényét.

A fiatal rendezvény tavalyi útjára ötletem alapján, a 6 Puttonyos Borfaluval közös szervezésben.

Célunk az első perctől kezdve a vadászat, a vadászati hagyományok, vadászati kultúránk bemutatása, népszerűsítése, a vadászat társadalmi megítélésének javítása. Mindezek mellett, mint vadász és tanárember fontosnak érzem a gyerekek természet közeli nevelését, melyhez rendezvényünk megfelelő kiinduló pontot nyújthat.

A délután háziasszonya Kun Edit festőművész volt, akit a tavalyi rendezvényünkről már ismerhetett a közönség, hiszen járt már nálunk csodás festményeivel, nem mellesleg a magyar vadászati hagyományok és kultúra jeles képviselője, hazánk egyik dianájaként.

Az idén hagyományos vadgasztronómiai fogásokat igyekeztünk bemutatni a közönségnek, hogy a vadászat kulináris oldalát is megismerhessék.

A magyar vadászati hagyományokat a Bükki Vadászklubok, a Szt. Hubertusz mise és Papp István a Magyar Őzért Szakmai Műhely alapító elnöke prezentálta a rendezvényen résztvevőknek.

Ezek után Őrhalmi Csaba és Hangyál József vadhívás bemutatója kápráztatta el a nagyérdemű közönséget. Végül, de nem utolsó sorban Szabó Ádám az Aggteleki Nemzeti Park munkatársa tartott színvonalas előadást a magyarországi nagyragadozó helyzetéről.

A délután második felében a vadászat művészi oldalával ismerkedhettünk meg, László Enikő festőművész vadfestményei és Bardi Tamás fotóművész vadfotóiból rendezett kiállításon. A kiállítás harmadik területén pedig Papp István válogatott tróféáiban gyönyörködhattunk.

A délután Beregi Zoltán vadászpuskaműves és György Árpád íjász bemutatója színesítette.

Az estebe forduló rendezvény záróakkordjaként Újvári Marika előadóművész, valamint Tordai Zoltán és zenekara gondoskodott a közönség szórakoztatásáról.

A kiállítás szeptember 7-ig tekinthető meg a 6 Puttonyos Borfalu kiállító termében.

Rendezvényünk nem jöhetett volna létre támogatóink nélkül:

- Tarcali Község Önkormányzata
- Országos Magyar Vadászklubok Borsod- Abaúj- Zemplén Megyei Területi Szervezete
- Itthon Jó Egyesület
- Fábrián Ferenc
- Tímár Miklós
- Ifj. Gazdag Ferenc
- FMX Pékség Tokaj
- Újvári Marika
- Szerencsi Kulturális Központ munkatársai

Jövőre a megszokott időpontban és helyszínen ismét találkozhatunk, egy immár egész naposra bővített Vadászati Kulturális Nappal.

Tarcali, 2020. 08. 23.

Gergely Csaba/ötletgazda

Bűbajos napok Tarcalon

A májusban elmaradt Bűbajos hétvégét
augusztus 21-22-én
pótolták be a tarcali borászok.

A számtalan külső helyszínen megrendezett
programon kívül a 6 Puttonyos Borfaluban
került sor a 2019-es Tarcal bor bemutatójára
majd a habzóborok és
pezsgők bemutatója következett.

A nagyszerű rendezvény
végére már mindenki
tudta, hogy miért "azért Tarcal!"

Köszönjük a szervezést!

PROGRAMOK A TASSONYI KÁVÉZÓ & BOROZÓ-BAN

2020.08.21-én Krisz Rudi és 22-én Fekete Dávid koncertezett a 6 Puttonyos Borfalu
udvarán az „Itthon Jó” Egyesület szervezésében.
Köszönjük a részvételt!

Nagy sikerrel zajlott le az idei Zempléni Művészeti Fesztivál...

"Egy nap Tarcalon" címmel két előadást is megnézhetett a nagydíjazott.

Augusztus 16-án 17 órai kezdettel a Batyu Színház előadását tekinthették meg a gyermekek majd a csordultig telt Borfaluban a Budapest Ragtime Band fantasztikus koncertjét csodálhattuk meg.

A remek estét köszönjük a szervezőknek.

A Jazz a szívek húrjait pendítette Tarcalon

Bágyi Balázs és a New Quartet koncertjét élvezhette a közönség a 6 Puttonyos Borfalu gyönyörűen megújult kertjében.

A kellemes estén finom tarcali bor mellett egy órán át gyönyörködhettünk Bágyi Balázs szerzeményeiben.

ORSZÁGOS
SZÍNHÁZTÖRTÉNETI
MÚZEUM
INTEZET

**Köszönjük,
Magyarország!**

Szeptemberi ajánló

- ◆ 09.02. szerda Véradás (Borfalu)
- ◆ 09.10. csütörtök Baba-Mama Klub (Borfalu)
- ◆ 09.10. csütörtök Grafika portré kiállítás megnyitó
- ◆ 09.24. csütörtök Baba-Mama Klub (Borfalu)
- ◆ 09.13. vasárnap Triál Magyar Kupa
- ◆ 09.21. hétfő Egészségügyi Nap (Borfalu)

**„A legvirágosabb
kert”
felhívásunkra érkezett
képeinken :**

**Jobbra:
Takács Józsefné
(Marika néni)**

**Balra:
Jerebák Gáborné
Füzes u. 2.**

**Lent:
Talpa Katalin kertje**

Köszönjük!

Meghívó

Sok szeretettel meghívjuk
Önt és kedves családját
Titkóné Takács Mónika

grafikus

„Gyermekportrék” című

kiállítás megnyitójára és az ezzel egybekötött

Gyermekjáték kiállításra

2020. szeptember 10-én (csütörtök) 17:00 órai kezdettel

Helyszín: Tarczal, 6 Puttonyos Borfalu (Rákóczi u. 4.)

A látogatókat köszönti: Györgyné Újvári Mária intézményvezető

A tárlatot megnyitja: Butta László

Tarczal község polgármestere

Közreműködnek: a Kikelet Napköziotthonos Óvoda gyermekei

Vers: Nagy Nikolett

A kiállítás
megtekinthető 2020.
november 10-ig.

Nyitvatartás: 9:00-16:00

Információ: a
tarczalborfalu@gmail.com,
oldalon illetve a 30/6261977-es
telefonon, www.tarczal.hu

Anyakönyvi Hírek

Házasságkötés

Július

Kiss Erika és Nagy János gödi lakosok július 3-án
Tóth Éva és Lengyel Dénes prügylakosok július 7-én

Kötötték házasságot településünkön

Gratulálunk!

Kertészné Cziba Ilona és Péterné Török Enikő
anyakönyvvezetők

Születések

Július

Kiss Abigél Lina 2020. 07. 31.

Szülei: Kiss Valentina Valéria, Lehoczki János

Nádasdi Judit
védőnő

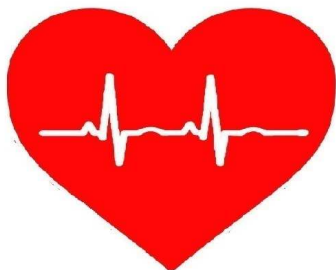
Halálozás

Takács Gábor Lászlóné (sz.: Sándor Éva, 1941) volt tarczal lakos
elhunyt július 18-án

Részvételünk a családnak!

Kertészné Cziba Ilona és Péterné Török Enikő
anyakönyvvezetők

VÉRADÁS

TARCAL

HAT PUTTONYOS BORFALU

2020.09.02.(szerda)

13:00-16:30 között

IDŐPONT EGYEZTETÉS:

Véradás-Borsod Abaúj Zemplén megye [facebook](#) oldalon(messenger üzenetben),
vagy a +36-70/9338177 telefonszámon!

Hozza magával személyi igazolványát,Taj-és lakcímkártyáját!

MAGYAR VÖRÖSKERESZT
HUNGARIAN RED CROSS

ORSZÁGOS VÉRELLÁTÓ SZOLGÁLAT

Horváth Zoltán tanár

(1936-2020)

augusztus 10-én elhunyt

Felhívás!

A gyermekportrék - gyermekjáték kiállításba
keresünk játékokat, macikat, babákat.
Aki tud felajánlani bármilyen játékot nagy örömmel
vesszük. (Természetesen csak a kiállítás időtartamára.)
Szívesen fogadjuk a Borfaluban munkaidőben.
Illetve, ha kell elmegyünk érte.

Tarczal Körzeti Megbízott telefonszáma:

06 20 610 5101

A Tarczal Polgárőr Egyesület elnöke:

Lovász László
06 70 457 9581

Tarcali Hírek

Kiadja: Tarczal Község Önkormányzata Szerkesztőség: 6 Puttonyos Borfalu Tel.: 47/ 580-008

Főszerkesztő: Györgyné Újvári Mária Szerkesztő: Szabó Adrienn

Nyomdai munkák: Kreatív Web Ötletek Bt. 3910 Tokaj, Ladányi út 15.

Következő lapzártá: 2020. szeptember 17. (csütörtök)